

Fokwaardeschatting: meer dan een druk op de knop

Fokwaardeschatting: is dat niet dat je op de knop drukt en dat de computer dan nieuwe getallen berekent? Ja, daar komt het heel kort-door-de-bocht wel op neer. Maar die computer berekent wel alleen datgene wat hem verteld is te berekenen door de Animal Evaluation Unit van Coöperatie CRV. En die druk op de knop duurt wel zo'n vijf-en-een-halve week. In april hebben we een week extra, want dan voeren we aanpassingen door en kunnen we extra controleren. En zo kan het dat de 'april- fokwaardeschatting' dit jaar al op 19 februari is begonnen.

- **Vrijdag 19 februari is de sluitingsdatum voor het aanleveren van nieuwe data** (o.a. melden van nieuwe geboorten, inseminaties, ki-codes bij stieren, mpr-gegevens en keuringen), die gebruikt zullen worden voor de fokwaardeschatting. Data verzameld na 19 februari worden dus niet verwerkt in de april-fokwaarden, maar gaan pas weer mee voor de fokwaardeschatting van augustus. Gedurende het weekend worden alle beschikbare data klaargezet voor onze drie rekencomputers. Voor de geïnteresseerden onder ons: iedere computer heeft 1 terabyte (TB) werkgeheugen en gezamenlijk zo'n 15 TB opslagcapaciteit.
- **Op maandagochtend 22 februari start de eerste fokwaardeschatting op**, die gebruikmaakt van stamboom informatie en observaties van dieren, maar zonder genoom informatie. Deze is nodig voor de internationale omrekening van dochtergeteste stieren door Interbull en voor het schatten van genomeffecten (hoe de genomische fokwaardeschatting werkt, lees je [hier](#)). Deze fokwaardeschatting duurt ongeveer 14 dagen; in die tijd worden de juiste data geselecteerd, worden voor alle kenmerkgroepen de fokwaarden berekend (ongeveer 250 kenmerken) en worden er tientallen monitors doorlopen om te controleren of alles goed gaat.

- De bestanden uit de eerste fokwaardeschatting worden op 16 maart naar Interbull opgestuurd voor de internationale omrekening van dochtergeteste stieren (MACE). Deze omrekening, inclusief controles van de fokwaarden, duurt ruim een week
- Wanneer de eerste fokwaardeschatting klaar is, start de tweede fokwaardeschatting, waarbij genoominformatie van beschikbare dieren ook wordt meegenomen. Deze fokwaardeschatting duurt ongeveer 7 dagen. Omdat de meeste dataselecties al tijdens de eerste fokwaardeschatting zijn uitgevoerd en gecontroleerd, kunnen deze nu sneller doorlopen worden.
- De bestanden uit de tweede fokwaardeschatting worden op 19 maart naar Interbull opgestuurd voor de internationale omrekening van jonge genomicstieren (G-MACE).
- Op 24 maart komen de MACE-bestanden terug van Interbull met daarin de fokwaarden van buitenlandse stieren en Nederlandse stieren met buitenlandse dochters.
- Als de MACE-bestanden gecontroleerd en goedgekeurd zijn, kan begonnen worden met het aanmaken van het publicatiebestand: dit is het basisbestand voor de publicatie en bevat alle Nederlandse en Vlaamse dieren en de internationale stieren die vanuit Interbull zijn binnengekomen. Hoe wordt bepaald vanuit welke bron een dier gepubliceerd wordt, kun je [hier](#) nalezen.
- Op 29 maart komen de bestanden terug van Interbull met daarin jonge genomic(-ki-)stieren zonder dochters (G-MACE). Het publicatiebestand wordt aangevuld met jonge genomicstieren vanuit G-MACE.
- Daarna maken we de [perspublicatielijsten](#) aan, dit geeft ons voldoende tijd om te controleren. We speuren in de lijsten en monitors of er geen fouten inzitten.
- – Op dinsdagochtend 6 april, precies om 11.00 uur, is voor AEU het belangrijkste publicatiemoment waarop alles af moet zijn: de voorpublicatie. Eigenaren van ki-stieren mogen de fokwaarden vast inzien, zodat ook zij nog kunnen controleren of de fokwaardeschatting goed lijkt te zijn verlopen.
- – Op woensdagochtend 7 april, precies om 11.00 uur, is dan het officiële publicatiemoment: alle fokwaarden komen online via Stierzoeken en perspublicaties en zijn beschikbaar voor iedereen (veehouder, stiereigenaar, adviseur).
- – We zijn nog niet helemaal klaar: de nieuwste verwachtingswaarden worden nog berekend en zullen donderdag beschikbaar komen voor de database, zodat ze gebruikt kunnen worden voor nieuwe stieradviezen.

Fokwaardeschatting is dus meer dan een druk op de knop!